

Předkládací zpráva

Ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1, 2 a 4 zákona č. 306/1999 Sb. je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) povinno stanovit do 31. ledna 2011 normativy pro rok 2011, a to jako roční objem neinvestičních výdajů, mzdových prostředků a zákonných odvodů připadajících na jedno dítě, žáka nebo studenta ve srovnatelném oboru vzdělání a formě vzdělávání ve škole nebo ve srovnatelné školské službě ve školském zařízení zřizovaném krajem nebo ministerstvem nebo jako roční objem neinvestičních výdajů, mzdových prostředků a zákonných odvodů připadajících na jedno dítě ve srovnatelné mateřské škole zřizované obcí nebo na jedno dítě nebo žáka ve srovnatelné školské službě ve školském zařízení zřizovaném obcí.

Základním hlediskem pro stanovení normativů pro soukromé školství na rok 2011, vyplývajícím z výše uvedené dikce zákona, je stejně jako v předchozích letech hledisko „srovnatelnosti“ těchto normativů s předpokládanými skutečnými neinvestičními výdaji na jednoho žáka ve srovnatelném oboru vzdělání, školském zařízení či ve srovnatelné škole zřizované státem, krajem, resp. obcí v roce 2011. Z tohoto důvodu nebudou navržené normativy pro rok 2011 sloužit pouze pro poskytování dotací soukromému školství, ale budou (stejně jako v předchozích letech) základem i pro normativní financování škol a školských zařízení zřizovaných ministerstvem a registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy.

Stanovení normativů pro soukromé školství musí korespondovat s vývojovými trendy rozpočtu regionálního školství územních samosprávných celků na rok 2011 oproti rozpočtu na rok 2010.

Konstrukce normativů pro soukromé školství na rok 2011

Jako základ pro stanovení normativů pro rok 2011 jsou zvoleny normativy stanovené pro soukromé školství pro rok 2010.¹

Takto stanovený základ je pro rok 2011 upraven tak, aby korespondoval s vývojovými trendy rozpočtu regionálního školství na rok 2011 oproti rozpočtu na rok 2010, popsány v materiálu č.j. 32 332/2010-26 „Principy rozpisu rozpočtu a rozpis rozpočtu přímých výdajů RgŠ územních samosprávných celků na rok 2011 v úrovni MŠMT – KÚ“, tj. konkrétně následovně:

1) rozdělení normativu mzdových prostředků na pedagogickou a nepedagogickou část

Vzhledem k tomu, že pro rok 2011 byl Ministerstvem financí ČR pro regionální školství stanoven nový závazný průřezový ukazatel „Výdaje na krytí mzdových nákladů pedagogických pracovníků regionálního školství vč. příslušenství“, musel být rozpočet regionálního školství územních samosprávných celků koncipován nejen zcela nově, ale i v rozdělení na pedagogickou a nepedagogickou složku a obě tyto složky byly následně různým způsobem upraveny. Z tohoto důvodu musely být proto také normativy soukromých škol pro rok 2010 nejprve rozděleny ve své mzdové složce na pedagogickou a nepedagogickou část.

¹ Tím je fakticky podpořen princip „srovnatelnosti“ navržených normativů s předpokládanými skutečnými neinvestičními výdaji na jednoho žáka ve srovnatelné škole, školském zařízení či oboru vzdělání zřizovaném státem, krajem, resp. obcí, neboť normativy pro soukromé školství pro rok 2010 vycházely z reálných krajských normativů, stanovených krajskými úřady pro krajské a obecní školy a školská zařízení, a byly dále navýšeny v souladu s vývojovými trendy rozpočtu regionálního školství na rok 2010.

Podkladem pro toto rozdělení byl skutečný poměr mzdových prostředků (dále jen „MP“) pro pedagogické a nepedagogické pracovníky v příslušných krajských normativech platných pro rok 2010:

Příslušný druh školy, typ školského zařízení či skupina oborů vzdělání středních škol	MP pedagogických pracovníků	MP nepedagogických pracovníků
Mateřské školy	83 %	17 %
Základní školy tvořené pouze třídami 1. stupně	86 %	14 %
Základní školy tvořené oběma stupni	87 %	13 %
Školní družiny, školní kluby	100 %	0 %
Školské účelové zařízení, které poskytuje přípravu na vzdělávání v ZŠ speciální	92 %	8 %
Kursy pro získání zákl. vzdělání	100 %	0 %
Internáty	65 %	35 %
Domovy mládeže	70 %	30 %
Zařízení školního stravování	0 %	100 %
ZUŠ - obor s individuální výukou	92 %	8 %
ZUŠ - obory se skupinovou a kolektivní výukou	90 %	10 %
Dětský domov a ostatní zařízení ústavní a ochranné výchovy	71 %	29 %
Pedagogicko-psychologická poradna ^{*)}	81 %	19 %
Speciálně pedagogické centrum ^{*)}	90 %	10 %
Středisko volného času ^{*)}	72 %	28 %
SŠ – gymnázia - nižší stupeň	88 %	12 %
vyšší stupeň	89 %	11 %
SŠ - obory M, J, nástavbové studium, VOŠ	84 %	16 %
Konzervatoře	90 %	10 %
Praktické školy	88 %	12 %
SŠ - obory L, H, H5, E5 - teoretické vyučování	84 %	16 %
SŠ - obory L, H, H5, E5 - praktické vyučování	75 %	25 %
SŠ - obory E0 - teoretické vyučování	81 %	19 %
SŠ - obory E0 - praktické vyučování	89 %	11 %

^{*)} u těchto tří školských zařízení byl použit poměr MP u pedagogických a nepedagogických pracovníků na základě vykázané skutečnosti MP ze statistického výkazu P1-04 (za I.-III. čtvrtletí 2010). Poměr rozdělení mzdových výdajů podle krajských normativů by nebyl objektivní vzhledem k tomu, že některé kraje financují potenciální klienty a některé kraje skutečně poskytnutou péči.

Výše uvedenými poměry byl rozdělen příslušný celkový normativ MP soukromých škol na rok 2010 a vznikl tak základ pro stanovení normativů soukromých škol pro rok 2011 v členění na pedagogickou a nepedagogickou část.

2) snížení normativu MP nepedagogických pracovníků o 10 %

Stejně jako v ostatních kapitolách státního rozpočtu byl i v regionálním školství snížen objem MP pro nepedagogické pracovníky o 10 %. Normativ MP nepedagogických pracovníků vypočtený výše uvedeným způsobem byl proto u všech jednotek výkonu snížen o 10 %.

3) zvýšení normativu MP pedagogických pracovníků o 3,5 %

Ve schváleném rozpočtu kapitoly školství na rok 2011 byl navýšen objem mzdových prostředků u pedagogických pracovníků v regionálním školství územních samosprávných celků celkem o 2,1 mld. Kč (včetně zákonných odvodů), což představuje nárůst cca 3,5 % oproti rozpočtu roku 2010. Toto navýšení je realizováno vyhlášením rozvojového programu č.j. 29 127/2010-26 „Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským

vzděláním, kteří splňují odbornou kvalifikaci podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů“. Tento rozvojový program se však týká pouze pracovníků škol (případně školských zařízení) zřizovaných krajem, obcí či dobrovolnými svazky obcí. Aby bylo dodrženo hledisko srovnatelnosti normativů pro soukromé školy s předpokládanými skutečnými neinvestičními výdaji na jednoho žáka ve srovnatelném oboru vzdělání, školském zařízení či ve srovnatelné škole zřizované státem, krajem, resp. obcí v roce 2011, je třeba o ekvivalentní část, tj. o 3,5 %, navýšit také mzdovou složku normativu pedagogických pracovníků pro soukromé školy.

4) zvýšení objemů mezd a zákonných odvodů na realizaci odměn předsedů maturitních komisí a hodnotitelů u státní maturity – o 400 Kč na žáka v maturitní třídě

V souvislosti se zavedením povinných státních maturit v tomto školním roce je třeba mzdovou část normativu pedagogických pracovníků škol, vyučujících obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, navýšit v souladu s vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou. Na základě § 47 této vyhlášky náleží předsedovi zkušební maturitní komise odměna ve výši 130 Kč za každou započatou hodinu výkonu činnosti předsedy a hodnotiteli náleží odměna ve výši 100 Kč za jednu opravenou písemnou práci.

Z kalkulace na jednu průměrně naplněnou maturitní třídu vyplývá, že na 1 žáka v posledním ročníku oboru vzdělání středních škol, zakončeném maturitní zkouškou (tj. na 1 maturujícího žáka), vznikne náklad ve výši cca 400 Kč (včetně cca 20% rezervy na opakování maturitní zkoušky). To v případě 4letého oboru vzdělání znamená zvýšení normativu mzdových prostředků pedagogických pracovníků o 100 Kč, v případě 2letého oboru vzdělání (nástavbové studium) pak zvýšení o 200 Kč.

Normativy mzdových prostředků pedagogických pracovníků byly proto navýšeny následovně:

- u oborů vzdělání kategorie M a L0 o 100,- Kč/žáka
- u oborů vzdělání kategorie K o 100,- Kč/žáka
(tzn. 4letá gymnázia a vyšší stupeň víceletých gymnázií)
- u oborů vzdělání nástavbového studia o 200,- Kč/žáka
- u oborů vzdělání konzervatoří o 67 Kč u 6letých oborů,
resp. o 50 Kč u 8letého oboru

5) snížení přídělů do fondu kulturních a sociálních potřeb (dále jen „FKSP“) z 2 % z objemu mzdových prostředků na 1 %

V souvislosti s přijetím vyhlášky č. 365/2010 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů, je s účinností od 1. 1. 2011 FKSP tvořen ve výši 1 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost a dále na odměny a ostatní plnění za práci vykonávanou v rámci odborného výcviku na produktivních činnostech žákům učilišť.

Složka povinných zákonných odvodů hrazených zaměstnavatelem (tj. pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, přídělů do fondu kulturních a sociálních potřeb) je tedy pro rok 2011 stanovena ve výši 35 % z částky normativu mzdových prostředků (pro rok 2010 činila 36 %).

6) snížení ostatních neinvestičních výdajů (dále jen „ONIV“) o 10 %

Ve schváleném rozpočtu kapitoly školství na rok 2011 byl oproti schválenému rozpočtu roku 2010 snížen objem ostatních běžných výdajů o 10 %. **Složka celkových ONIV** (zahrnující jak tzv. „přímé výdaje“, „provozní výdaje“, tak i „náhrady za nemoc“) je proto **snížena oproti loňskému roku o 10 %**.

Zákonem č. 347/2010 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s úspornými opatřeními v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí, byl změněn § 192 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník, práce, ve znění pozdějších předpisů, jímž se pro roky 2011 až 2013 prodlužuje období, po něž zaměstnanci náleží od zaměstnavatele náhrada platu nebo mzdy po dobu dočasné pracovní neschopnosti, a to ze 14 na 21 dnů. Složka ONIV na náhrady za nemoc je i přesto pro rok 2011 kalkulována ve stejné výši na jednoho žáka jako v roce 2010, neboť podle šetření za rok 2009 školy a školská zařízení čerpaly tyto prostředky pouze ve výši okolo 55 – 60 %. **Normativ ONIV je oproti loňskému roku stanoven a zveřejněn jako celkový, bez vyčlenění finančních prostředků na náhrady nemoci.**

Změny ve struktuře normativů oproti roku 2010

K **formulačnímu zpřesnění** jednotky výkonu došlo v části „Příplatky“ – terminologie stupňů zdravotního postižení u sluchového a zrakového postižení byla upravena tak, aby korespondovala s terminologií používanou ve statistických výkonových výkazech škol.

V soustavě normativů jednotlivých oborů vzdělání středních škol je oproti loňsku **samostatně vyčleněno nastavbové studium a rovněž obory poskytující pouze střední vzdělání** (praktické školy a „J“ obory), tak, aby struktura byla v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání.

V oblasti středního a vyššího odborného vzdělávání se stanovuje normativ přímo pro každý konkrétní obor vzdělání. Vzhledem ke skutečnosti, že nařízení vlády č. 211/2010 Sb. obsahuje pro střední a vyšší odborné vzdělání stále velké množství dosud platných oborů vzdělání, jsou v tomto materiálu (stejně jako v předchozích letech) stanoveny normativy pro rok 2011 pouze pro ty obory vzdělání, ve kterých se ve stávajícím školním roce (tj. ve školním roce 2010/2011) žáci a studenti skutečně vzdělávají. Pokud budou v novém školním roce v soukromých školách realizovány nové obory vzdělání (ať již z toho důvodu, že v průběhu kalendářního roku budou zařazeny nové obory vzdělání, či proto, že budou akreditovány nové vzdělávací programy), pro které nejsou stanoveny normativy, bude tato situace stejně jako v předchozích letech řešena vydáním „dodatku“ k normativům soukromých škol 2011, a to dodatečně s platností od 1. září 2011. Tyto případné dodatečně stanovené normativy budou konstruovány shodně s postupy uplatněnými v tomto materiálu.

MŠMT je povinno na základě ustanovení § 4 odst. 4 zákona č. 306/1999 Sb. tyto normativy stanovit do 31. ledna 2011.